

Kommunit tamaasa suleqatiginissaat aallartisarniaqqullugu, kommunillu akornanni naligiinnerulernissaq siunertaralugu iliuuseqarnissamut periarfissaasinnaasunik qulaajaa-nissaq, tamatumanilu kommunit ataasiakkaat suliassanik isumagisassaminnik aningaa-saqarnikkut periarfissaat eqqarsaatigalugu, taamatuttaarlu iliuuserisassat pineqartut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassaat qulaajaqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaattut Inatsisartut aalajangiiffigisassaannik siunnersuut.

Qulaajaanissami aningaasatigut naligiissaarinnermut aaqqissuussineq atuuttoq ilaatinne-qassaaq, taamaattorli taannaanaq killiffigineqassanngilaq.

(Inatsisartuni ilaasortaq Sara Olsvig)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Aatsitassaqarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Siunnersuummut kommunit akunnerminni oqimaaqatigiinnerusumik ineriartortitsinissaat anguniarlugu ajornartorsiummik qaqsiffiusumut Naalakkersuisut qujapput.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuummi sammineqartoq ullutsinni sammineqartunut naleqqup-poq, taamaattorli immikkut ittumik misissuisoqarnissaanik kissaateqarnerup saniatigut suli-niutinut aallartinneqareersunut Naalakkersuisut kommuninik suleqateqarlutik akuersissutige-riigaannut imaluunniit aallareriigaannut attuumassuteqarluni. Suliniutit taakkua arlaannik uani taasaqarniarpunga:

Missingersuusiortarneq pillugu isumaqatigiissut nutaaq 2014-imeersoq kommunit namminer-sorlutillu oqartussat akornanni suleqatigiinnissamut tunngaviusussaq imatut attuumassuteqar-tunik oqaasertaqarpoq:

- *"Kommunit akornanni ineriartortitsineq kinaassusersiunngitsumik tunngaveqartumik aallaaveqassaaq, tassanilu siunertarineqassalluni Kalaallit Nunaanni oqimaaqatigiis-sumik inerisaasoqarlunilu ineriartortitsisoqarnissaa"*

Tamanna anguneqassappat missingersuusiortarnermut suleqatigiinnissami siullertut pisaria-qarpoq Kinaassusersiunngitsumik tunngaveqarluni missingersuusiortarneq pillugu nutaamik aaqqissuussisoqarnissaa, immikkoortuni tamani immikkoortunut pilersaarutitik namminer-sorlutik oqartussat kommunillu akornanni ingerlaavartumik ataqatigiissaarneqartunik, ukiu-nullable arlalinnut atuuttunik atuisoqarnissaa, aappaattullu innuttaasut ineriartornerannik aallaaveqartumik pilersaarusiortoqarnissaa kiisalu namminersorlutik oqartussani kommuninilu aningaasaqarnikkut ineriartornermik ataannarsinnaasumik qulakkeerinnittoqarnissaa.

Naalakkersuisut kommunillu missingersuusiortarneq pillugu suleqatigiinneq aallaavigalugu suliassaqarfinnut taakkununga suleqatigiissimapput, taakkunungalugu ilaalluni nalimmassaa-soqarnissaanut aaqqissuussinermik nutaamik piareersaasoqarnissaa.

Massakkut nalimmassaanermut aqqissuussineq atorneqartoq ataatsimoortumillu tapiissutinik agguasaarneq innuttaasut katitigaanerat tunngavigalugu pilersuisussaataaneq aallaavigalugu naatsorsuineramik pingaarnermik aallaaveqarpoq. Tamannali kommunit tunngavimmikkut atugassarititaanni assigiinngitsoqarneranut eqqortumik takussutissaanngilaq.

Nalimmassaanermut aqqissuussineq nutaaq 2019-imi atuutilersussaq 2017-imi sulianik nalunaarsorneqartunik aallaaveqartoq, 2016-imilu ukiakkut missingersuusiorneqartoq 2018-imi akuersissutigineqarsimassaaq. Taamaammat Naalackersuisut kommunilu kommunit suliaasa nalunaarsornissaannut pitsanngoriaatissanik ataqatigiissaarinernillu aallartitsisussaassapput paasissutissanut tunngavinnik pisariaqartinneqartunik pissarsiniartoqarnerani.

Taamaammat kommunit akornanni nalimmassaasoqarnissaanut nutaamik periuseqalerneq annerusumik agguaaqqittoqarnissaanik pilersitsisussaassaaq, ullutsinnullu sanilliullugu paasissutissanik suli tunngaveqarnerunermik aallaaveqartariaqassalluni.

Tamatumalu kinguneranik tunngavissat siunertallu pingaarnertit tassaalissapput:

- Kommunit akornanni aningaasaqarniarnikkut annerusumik assigiinnermik pilersitsisoqassaaq, taamaalillunilu kommunit innuttaminnut ullutsinnut naleqquttumik sullissinnaalernissaat periarfissaqartilerlugu, assigiimmik akileraartarnermut procentimik atugaqarunik.
- Periuseq paasiuminartariaqassaaq pisariitsuullunilu, peqatigitillugulu sapinngisamik tulluartsuassalluni.
- Tamakkiisumik nalimmassaasoqarnissaa anguniarneqanngilaq, tassa periuserineqartoq periarfissiissammat kommunit namminneq pisariaqartitaannut tunngatillugu kommunit kissaataannik periusissamillu toqqaanissaannik ammaanissamut.
- Naligiinnissami innuttaasut assigiimmik periarfissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa aamma pineqarpoq, nalimmassaanerlu aqutigalugu innuttaasut minnerpaamik kiffartuunneqarnermikkut assigiimmik pineqartariaqarput.

Naalackersuisut aningaasaqarnerup saniatigut suliaqarfinnut allanut annerusumik naligiittoqarnissaa pillugu kommuninik suleqateqarput. Matumani innersuussutigineqarsinnaavoq Nuna tamakkerlugu Nassuiaat 2016 suliaq aallartisarneqartoq, taassumalu Inatsisartuni UPA2016-imi suliarineqarnissaa naatsorsuutaavoq. Kommunini suliaqarfinni assigiinngissutsit soorlu kiffartuussinermi assigiinngissutsit Nuna tamakkerlugu Nassuiaatip ilaatigut nassuiassagai naatsorsuutigineqarpoq, kiisalu suliffeqarfinnut attaveqarnerup, ilinniakkat qaffasissusaat nuttarsinnaanerullu ataqatigiinnerat ilaatigut annertunerusumik nassuiassallugu.

Nuna tamakkerlugu Nassuiaammi ilaati-gut kiffartuussinerit assigiinngitsuunissaannut, kiisalu annertunerusumik nassuiassallugu suliffeqarfinnut attaveqarnerup, ilinniakkat qaffasissusaata nuttarsinnaanerullu ataqatigiinnerat, suliaqarfinni kommunit akornanni assigiinngissutit paasisaqarfiginissaat. Tamatumalu saniatigut uuttuutit ataatsimoorussat aallaavigalugit inoqarfiit tamarmik naliliiffigineqassapput.

Nuna tamakkerlugu Nassuiaammi immikkoortunut pilersaarutit killiffiat takuneqarsinnaalis-

saaq. Immikkoortunut pilersaarutit kommunit akornanni assigiinngissutit assigiinnerillu pillugit suliat nassuiaaffigineqarnerannik immikkut imaqaassapput.

Assigiinngissutit taakkua aningaasaqarnermut tunngassuteqanngitsut misissuiffiginerat suliaqarfinni taakkunani assigiinngissutit nalimmassarnissaannut anguniagaqarfiusumik suliniutit aallartisarnissaannut aallaaviusussaapput.

Naalackersuisut nunatsinni ataatsimut ineriartortoqarnissaa soqutigisaraat. Taamaammat oqallittoqarnerani kommunit akornanni oqimaaqatigiittoqarnissaa kisimi pineqanngilaq, ki-siannili aamma kikkut tamarmik pissarseqataanissaat, ineriartortoqarneranullu pisariaqartin-neqartumut pilersitsinissamut peqataanissaat. Taakku marluullutik attassisinnaanissamut siuarsaanissamullu pilersaarummut suliarineqartumut pingaaruteqarlutik ilaasussaapput, ta-mannalu UPA 2016-imi kingusinnerusukku eqqartorneqartussaavoq, soorluttaarlu assersuu-tigalugu Naalackersuisut takornariaqarnermut periusissaannut massakkullu mittarfiliornissa-mut pilersaarutaasunut ilaasussaallutik.

Naalackersuisut tamakku tunngavigalugit isumaqarput nassuiaammik nutaamik, assigiissi-tsiffiusumik nukinnillu atuiffioqisumik suliaqarnissaq pisariaqassanngitsoq. Taarsiullugu allannguutissatut siunnersuutip matuma akuersissutigineqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taannami aqutigalugu kommunit akornanni oqimaaqatigiinnerusumik ineriartortoqarnissaa-nik pisariaqartitsineq ataatsimut ineriartortoqarnissaanik tunngaviusoq, taamaattorli nutaanik nassuiaasoqarnissaanik aallartitsiffiunngitsoq, akuerineqaqqullugu.

Kommunini tamani ineriartortoqarnissaa periarfissillugu nunatsinni oqimaaqatigiinne-rusumik ineriartortoqarnissaa anguniarlugu kommunit ingerlaavartumik suleqatigiin-nissaat pillugu Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisas-saattut siunnersuut. Tamatumani ilanngullugu kommunit akornanni annerusumik assi-giittoqarnissaa anguniarlugu sulisoqassasoq, matumani kommunit ataasiakkaat sulias-saminnik aningaasatigut kivitsinnaanissaat periarfissinniarlugu. Anguniagaq ilaatigut aningaasaqarnikkut nalimmaasaariaatsip iluarsartuunneratigut, immikkoortunut ata-qatigiissumik pilersaarusiortoqarneratigut, pisortat oqartussaaffiisa ilutsimikkut iluar-siiffiginerisigut, suliaqarfyllu attuumassuteqartut allat iluarsiiiffiginerisigut anguneqar-sinnaavoq.

Taamaalilluni aalajangiiffigisassatut siunnersuut Inatsisartunut suliassanngorlugu tunniunne-qarpoq.